

Nictiz poetst teruggang beeldbellen weg in eHealthmonitor 2019

Het is aandoenlijk, maar tegelijk ontluisterend, om te zien hoe [Nictiz als “onafhankelijk” kenniscentrum](#) voor digitale informatieuitwisseling in de zorg, zich soms in bochten wringt. Dat was weer zichtbaar in de recent verschenen [eHealth-monitor 2019](#). Met een klassieke public-relations truc verhuult Nictiz de substantiële daling van het gebruik van beeldbellen. Ook het uitblijven van een doorbraak bij het gebruik van patiëntenportalen van ziekenhuizen en huisartsen moffelt men ergens in de tekst weg. Beeldbellen is één van de stokpaardjes van het ministerie van VWS om de zorg in de toekomst beheersbaar te houden. Het digitaal kunnen inzien van zorgdata door patiënten op webpagina's van ziekenhuizen en huisartsen is straks een graadmeter voor het gebruik van de in 2020 beschikbaar komende Persoonlijke Gezondheids Omgevingen (PGO's). Daarvan is het de bedoeling dat patiënten hun zorgdata die ze van zorginstellingen en zorgverleners elektronisch kunnen ontvangen erin kunnen opbergen.

Wegmoffelen daling beeldbellen

Beeldbellen is al vele jaren een droom van VWS. Een droom die maar geen werkelijkheid wil worden. Men trekt en duwt eraan met stimuleringsprogramma's zonder te willen beseffen dat [haalbaarheid omgekeerd evenredig is met schaalgrootte](#). Nictiz houdt vanaf 2014 het percentage verpleegkundigen bij dat in de eigen zorgorganisatie met beeldbellen werkt. In de eHealthmonitor 2019 spreekt men op pagina 22 van het niet doorzetten van de stijging van het aanbod van het beeldbellen in 2019. Naast de tekst is een grafiek zichtbaar die berust [op](#)

[tabel 4.10](#)(pagina 54 uit [de tabelbijlage](#)). In 2015 was er een stijging van het gebruik t.o.v. 2014, maar in 2016, 2017 en 2018 schommelde het percentage rond de 22 procent. **Om in 2019 te DALEN tot 15 procent. Men liegt dus twee maal. Eerst door het gelijk blijven niet te benoemen en daarna door de daling te verkopen als het niet doorzetten van de vermeende stijging.**

Woordenbrij

Veel werk maakt men daarbij wel van het vastleggen in percentages van ervaren of verwachte voordelen en ervaren of verwachte nadelen die zorgverleners zien in het beeldbellen. Dat zijn echter geen bepalende factoren bij het beeldbellen, ook wel telezorg genoemd. [Op deze website is onder deze zoekterm](#) er het nodige over te vinden. Het lukt alleen het beeldbellen in de zorg op gang te krijgen bij zeer duidelijk omschreven ziektebeelden rond een kleine kern van enthousiaste vaste behandelaars. De beeldzorg vraagt om een constante beschikbaarheid van die vaste behandelaars, maar ook van een constante benaderbaarheid van de patiënt.

Zeer beperkt gebruik patiëntenportaal

Op pagina 18 van de eHealthmonitor 2019 maakt Nictiz, een beetje weggemoffeld in de tekst van hoofdstuk 2, bekend welk percentage van zorggebruikers en van mensen met een chronische aandoening gebruik maakt van de online inzagemogelijkheid van zorgdata op ziekenhuis- of huisartsportalen. Voor de zorggebruikers als totaal ligt dat op minder dan 10 procent en voor de mensen met een chronische aandoening op circa 15 procent. Het is niet substantieel veranderd vergeleken met 2018. Dat is te zien in [de eHealthmonitor 2018 in hoofdstuk 3.2.4](#).

Het staat in schril contrast tot het aanbod van de portalen. De afgelopen paar jaar zijn er zeer vele patiëntenportalen bij gekomen. Het lage percentage betekent dat de patiënt blijkbaar

liever uitslagen en/of rapporten van behandelaars in de spreekkamer verneemt dan via een online medium. Daarbij zal ongetwijfeld ook digitale vaardigheid een grote rol spelen plus de remmende werking die uitgaat van het inloggen met inlognaam, wachtwoord en een in tweede instantie verkregen SMS-code.

Nictiz

Nictiz noemt zich zelf een onafhankelijk instituut voor het gebruiksgericht ontwikkelen en het beheren van informatiestandaarden in de zorg. Nictiz zegt ook partijen in de zorg te signaleren en adviseren over informatie-uitwisseling en (toekomstige) nationale en internationale ontwikkelingen. De financiering van Nictiz vindt vrijwel volledig vanuit VWS plaats. De strapatsen die Nictiz uithaalt bij het verdoezelen van zaken die VWS liever niet luid en duidelijk in de pers wil zien zijn ook in 2019 weer duidelijk zichtbaar. Het is jammer, want door de data die Nictiz in de grafieken en tabellen bijlage wel toont valt ze echter toch door de mand.

W.J. Jongejan, 26 november 2019

Afbeelding van [Bikki](#) via [Pixabay](#)